

Tülin Daloğlu¹

ABD Merkezi Direktörü

TRUMP, KONGRE ÇOĞUNLUĞUNU KORUMAK İÇİN SEÇİM ÇALIŞMALARINI BAŞLATTI

Amerikan Başkanı Donald J. Trump, geçen haftaki kabine toplantısında, özgüveni tavan yapmış bir lider portresi çizdi. The New York Times'ın "Nasıl bir Kabine Toplantısı idi o öyle?"² başlığı attığı yazıda, toplantı, siyasetten çok seyirlik gösteri havasının hakim olduğu bir politik performans olarak değerlendirildi. Üç saati aşan bu buluşmanın başlangıcında, davetli kameralara adeta tiyatral bir sadakat töreni sergilendi. Trump, kabine üyelerine tek tek söz verdi; onların övgülerini kameraların önünde, milyonların karşısında topladı. Öyle ki, Ortadoğu özel temsilcisi Steve Witkoff³, Trump'ın, Nobel Barış Ödülü'ne layık olduğunu söylediğinde masadaki tüm başlar onay için sallanıyordu. Doğrusu bundan daha iyi bir seçim kampanyası başlangıcı düşünülemezdi. Trump, Kasım 2026 Kongre ara seçimlerinde Cumhuriyetçilerin hem Senato hem Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğu koruması için şimdiden kolları sıvamışa benziyor.

Trump için ara seçimler hayati bir mesele. Bu hem Cumhuriyetçilerin Kongre'de çoğunluğu kaybetmeleri hem de Trump için azil sürecinin başlaması demek. Haliyle, Amerikan ulusal televizyonlarında yıllarca reality şov sunarak geniş kitlelere hitap eden Trump'ın, başkanlık koltuğunu korumak için her fırsatı, maharetle görsel bir etkinliğe dönüştürdüğünü ve kamuoyu yaratmak için değerlendirdiğini göz ardı etmemek gerek. Trump, ara seçimlerde hedefine ulaşmadaki engeli çok net görüyor ve stratejisini kararsız seçmen üzerine kurguluyor. USA Today'de⁴ yayınlanan son

¹ <https://www.tepav.org.tr/ekibimiz/s/1498>² Katie Rogers, "What, Exactly, Was That Cabinet Meeting?" The New York Times, August 26, 2025 <https://www.nytimes.com/2025/08/26/us/politics/trump-cabinet-meeting.html>³ "WATCH: Envoy Witkoff calls Trump 'single finest' Nobel Prize candidate ever", PBS NewsHour, August 26, 2025 <https://www.youtube.com/watch?v=tlQbpCGqizM>⁴ Kathryn Palmer, "Partisanship hits peak in new Trump approval rating poll. See results." August 27, 2025 <https://www.usatoday.com/story/news/politics/2025/08/27/trump-approval-rating-poll/85847255007/>

Gallup anketi partizanlığın zirvede olduğunu gösteriyor. Trump'ın onay oranı şimdilerde yüzde 40 seviyesinde sabitlenmiş durumda. Ancak Trump, Cumhuriyetçiler arasında yüzde 93 ile neredeyse tam destek görürken Demokratların yüzde 97'si aynı kararlılıkla ona karşı çıkıyor. Bağımsız seçmenlerde yaz başında yaşanan sert düşüş kısmen toparlansa da hâlâ ikinci dönemin başındaki seviyenin oldukça gerisinde. Trump bu denklemi kendi lehine çeviremediği takdirde büyük kaybedeceğinin farkında, o nedenle de büyük riskler alıyor.

Trump'ın son kabine toplantısına bu perspektiften bakıldığında, yönetimin, tabanına verdiği sözü tutan bir algı yaratmaya çalıştığı görülüyor. Yerleşik düzene karşı, elitlerin alışıldık ezberlerini bozan bir yaklaşım belirginleşiyor. Mobilya ithalatına yönelik yüksek gümrük tarifeleri planı, başkentte uygulanan sert güvenlik önlemleri ve aynı gün Fed Governorsü Lisa Cook'un görevden alınması girişimi bu çerçevede taktiksel adımlar olarak okunmalı. Amaç, Demokratları tepkisel bir pozisyona kitlemek ve medyayı da ping pong maçı izler gibi iktidarın kontrol ettiği gündemle meşgul etmek. Böylece, tarifeler üzerinden 'ekonomik milliyetçilik', güvenlik tedbirleri üzerinden 'hukuk ve düzen' ve kurumlarla yaşanan gerilimler üzerinden de 'kurulu düzene karşı liderlik' imajı pekiştirilerek hepsi aynı siyasi stratejinin birbirini tamamlayan parçaları haline getirildi.

Ara seçim salvoları ve “Gerrymandering”

Seçim stratejisinin bir diğer ayağı ise, Cumhuriyetçilerin kalesi olarak bilinen Teksas'ta olduğu gibi, seçim bölgelerinin sınırlarını, iktidar partisine yani Trump'a avantaj sağlayacak şekilde değiştirmekten geçiyor. Buna “gerrymandering” deniyor. Trump böylelikle yaklaşık beş ek sandalye kazanmayı hedefliyor. Teksas eyalet kongresinin bu yönde harekete geçmemesi için Demokratlar her yolu denediler, ancak gidişatı durdurmada başarılı olamadılar. Şimdi de karar yargıya taşındı. Dahası, Demokratların kalesi olarak bilinen Kaliforniya da bu karara misilleme hazırlığında. Üstelik Trump'ın kural tanımaz hukuk bilmez halini eleştirmeyi bir kenara bırakıp aynen Trump'ın yaptığını bu eyalette yapmaya hazırlanıyorlar. Eyalet yasaları normal şartlarda seçim bölgelerinin belirlenmesini nüfus sayımı sonrasında bağımsız bir komisyonun işi olarak düzenlemiş olsa da Newsom bu kuralı askıya almak için Kasım 2025'te referandum düzenleme yoluna gidiyor. Hedef, yaklaşık beş ek Demokrat sandalye ile Teksas'taki Cumhuriyetçi avantajını dengelemek. Yöntem hukuken mümkün olsa da normatif açıdan ciddi tartışmalara yol açıyor. Zira “kurallar hoşuna gitmediğinde değiştirilebilir” algısı, Trump'ın kurumları zorlayan yaklaşımıyla benzeşim yaratıyor.

İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana, iktidarda olan parti neredeyse her ara seçimde Senato ve Temsilciler Meclisi'ndeki sandalyelerinden kaybettiler. Trump, 130 yılı aşkın bir süre sonra bir dönem ara verip ikinci kez seçilen ilk başkan olarak tarih yazarken ara seçimlerde de bu bahsi geçen döngüyü kırarak partisinin Kongre'deki sandalye sayısını arttırmayı hedefliyor. Demokrat tabana yakın Economist/YouGov araştırması bunu mümkün görmezken Cumhuriyetçi tabana yakın Echelon Insights kamuoyu anketinde bunun olasılık içinde olduğuna dikkat çekiliyor. Trump üzerinden belirginleşen partizanlığın tavan yaptığı bu ortamda da bugünden seçim sonucuna dair kati bir yorum yapmak rasyonel değil. Ancak Senato seçimlerinde Demokratlar Georgia, Michigan ve Minnesota eyaletlerinde daha şanslı olarak değerlendirilirken New Hampshire, Maine ve Teksas'ta Cumhuriyetçilerin sandalye sayısını muhafaza etmeleri Demokratları zora sokacaktır. Temsilciler Meclisi'nde ise

Bu çalışmada ifade edilen bulgular, yorumlar, sonuçlar, öneriler ve görüşler tamamen yazar(lar)ına aittir. TEPAV'ın resmi görüşü değildir. © TEPAV, aksi belirtilmedikçe her hakkı saklıdır.

Demokratların Arizona, Iowa, Michigan, New Jersey, Pennsylvania ve Wisconsin'de Cumhuriyetçi sandalyelere göz diktikleri anlaşılıyor. Cumhuriyetçiler de Colorado, Ohio ve elbette Teksas ve Kaliforniya'da sandalye sayılarını arttırma peşindeler.

Genel çerçevede bakıldığında, Trump'ın olanaksız hedeflemediği söylenebilir. Haliyle de Trump'ın seçimi kazanmak için somut bir strateji üzerinde; ekonomi milliyetçiliği, sokakların güvenliği ve kurumlarla kavga üçlemesini taktiksel amaçlarla kullandığı belirginleşiyor. Newsom'un çıkışı belki hukuken mümkün olabileceken, normlar açısından "Trump'ı eleştirirken Trump'a benzemek" dışında bir şeye benzemiyor. Kaliforniya'da dahi tartışmalı bir isim olmaya başlayan Newsom'un, 2028 başkanlık seçimlerinde Demokratların adaylığını garantilemek için bu yola kalktığı söylemleri sıkça dillendiriliyor. Ancak kınadığına dönüşen bir Newsom'un, diğer 49 eyalette seçmenin takdirini kazanmak için çok şansı olmadığı da aşıkâr. Kasım 2026 ara seçimlerine doğru ilerlerken ABD siyaseti, sadece adayların rekabetine değil, aynı zamanda demokrasinin kurum ve kuralları ile hukuk normlarının nasıl eğilip büküldüğüne dair sert bir tartışmaya da sahne olacak gibi görünüyor.